

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/109/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521010186
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3521010186.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Milana Straku, v trestnej veci proti obžalovanému A. A., nar. XX.XX.XXXX v B. C. B., trvale bytom D. E. XXX, stíhaného pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 21. septembra 2023, prejednal odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 26. augusta 2022, sp. zn. 3T/4/2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 26. augusta 2022, sp. zn. 3T/4/2021, bol obžalovaný A. A. uznaný vinným zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1. v presne nezistenom čase v roku 2018 najneskôr do mesiaca november v obci D. v suterénnych priestoroch rodinného domu č. XXX sa dotýkal rozkroku, v tom čase sestry jeho manželky, teda jeho švagrinej, mal. F. nar. XX.XX.XXXX tak, že svojou rukou ju chytil za rozkrok cez spodnú bielizeň, následne ňou začal presnejšie nezisteným spôsobom pohybovať, a pritom jej hovoril o „prstovaní“, na čo mu mal. F. nar. XX.XX.XXXX túto ruku odstrčila, pričom vedel, že nedovršila vek 15 rokov,

2. v presne nezistený deň v novembri 2018 v čase asi o 00:00 h počas cesty z obce D. na D. G. i späť, v aute na prednom sedadle spolujazdca, vložil svoju ruku pod tričko mal. F. nar. XX.XX.XXXX a dotýkal sa jej pŕs a tiež sa pokúsil dotýkať jej rozkroku tak, že jej dal svoju ruku do nohavíc, smerujúc ňou do oblasti rozkroku, načo mu mal. F. nar. XX.XX.XXXX jeho ruku odstrčila, pričom obžalovaný vedel, že nedovršila 15 rokov veku.

Za to bol okresným súdom odsúdený podľa § 201 ods. 2 Trestného zákona, s prihladnutím na § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j), l) Trestného zákona, s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona okresný súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, pričom mu určil skúšobnú dobu na 5 rokov.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b), písm. f), ods. 4 písm. a), písm. j) Trestného zákona obžalovanému okresný súd uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, povinnosť podrobiť sa na vyzvanie súdu alebo príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky skúške na alkohol a iných návykových látok za účelom kontroly dodržiavania zákazu požívať alkoholické nápoje a iné návykové látky, povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, zákaz kontaktovať mal. F. H.,

nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. I. XXX/X, C. J. C. A. akoukoľvek formou vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami ako aj povinnosť nepriblížiť sa k mal. F. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. I. XXX/X, C. J. C. A. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydla alebo na miestach, kde sa zdržuje, kde chodí do školy alebo ktoré miesta navštevuje.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože prokurátor podal proti nemu v zákonnej lehote odvolanie, ktoré zdôvodnil nasledovne:

„Dňa 25.05.2021 prokurátorka Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom podala obžalobu pod sp. zn. Pv 690/20/3304 na obvineného A. A. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1,2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona na skutkovom základe, že 1.v presne nezistenom čase v roku 2018 najneskôr do mesiaca november v obci D. v suterénnych priestoroch rodinného domu č. XXX sa dotýkal rozkroku, v tom čase sestry jeho manželky, teda jeho švagrinej, mal. F. nar. XX.XX.XXXX tak, že svojou rukou ju chytil za rozkrok cez spodnú bielizeň, následne ňou začal presnejšie nezisteným spôsobom pohybovať, a pritom jej hovoril o „prstovaní“, na čo mu mal. F. nar. XX.XX.XXXX túto ruku odstrčila, pričom vedel, že nedovŕšila vek 15 rokov, 2.v presne nezistený deň v novembri 2018 v čase asi o 00:00 h počas cesty z obce D. na D. G. i späť, v aute na prednom sedadle spolujazdca, vložil svoju ruku pod tričko mal. F. nar. XX.XX.XXXX a dotýkal sa jej prs a tiež sa pokúsil dotýkať jej rozkroku tak, že jej dal svoju ruku do nohavíc, smerujúc ňou do oblasti rozkroku načo mu mal. F. nar. XX.XX.XXXX jeho ruku odstrčila, pričom obvinený vedel, že nedovŕšila 15 rokov veku.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom sp. zn. 3T/4/2021 zo 26.8.2022 uznal obžalovaného A. A. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona.

Obžalovanému uložil podľa § 201 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, 3, § § 36 písm. j), l) Trestného zákona § 39 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 5 rokov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Súčasne súd uložil povinnosť podľa § 51 ods. 2, 3 písm. b) Trestného zákona, § 51 ods. 2, 4 Trestného zákona, § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona, § 51 ods. 2, 3 písm. f), § 51 ods. 2, 4 písm. a) Trestného zákona.

S rozhodnutím súdu o uložení podmieneného trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou vo výmere 5 rokov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe za súčasného uloženia vyššie uvedeným povinnosť nestotožňujem. Uložený trest považujem za mierny a zhovievavý.

Súd konštatoval, že pri výmere trestu mal za to, že vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného, by použitie trestnej sadzby ustanovenej za trestný čin mu kladený za vinu bolo pre neho neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Z uvedeného dôvodu súd za použitia § 39 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému mimoriadne znížil trest odňatia slobody na 3 roky. K aplikácii § 39 ods. 1 Trestného zákona súd poukázal na okolnosti prípadu, - nižšiu intenzitu konania obžalovaného, pričom prihliadol i na skutočnosť, že znalkyňa u maloletej nezistila žiadne patologické zmeny psychiky, ktoré by priamo súviseli s trestnou vecou. Súd poukázal i na znalecký posudok z odvetvia psychiatria na obvineného, u obžalovaného nebola zistená žiadna sexuálna deviácia. Obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný, je riadne zamestnaný, má dve maloleté deti, k obdobnému konaniu z jeho strany nedošlo.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

S poukazom na vyššie uvedené mám za to, že uložený trest práve na okolnosti prípadu je neprimerane zhovievavý a v rozpore s ust. § 34 ods. 4 Trestného zákona.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Za pomery páchatela odôvodňujúce postup podľa uvedeného ustanovenia možno považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku prirážajúcich okolností, vážnu chorobu páchatela, starostlivosť páchatela o väčší počet osôb na neho odkázaných.

Som toho názoru, že u obžalovaného A. A. je možné priznať 1 poľahčujúcu okolnosť a to v zmysle § 36 písm. 1/ Trestného zákona. Podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov u obžalovaného vyplývajú 4 priestupky dopravného charakteru. Napriek tomu, že ide o druhovo odlišný charakter, sa nestotožňujem s priznaním poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. j/ Trestného zákona u obžalovaného.

Okrem poľahčujúcej okolnosti neboli zistené iné okolnosti odôvodňujúce postup v zmysle uvedeného ustanovenia.

Vzhľadom k charakteru spáchanej trestnej činnosti, takto uložený trest odňatia slobody obžalovanému dôsledne nezodpovedá zákonným kritériám vzťahujúcim sa pri ukladaní trestu a ani dôsledne nezodpovedá zákonným kritériám vzťahujúcim sa pri ukladaní trestu a ani očakávanému účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1, 4 Trestného zákona, t.j. dosiahnutie individuálno-preventívneho a s ním spojeného generálno-preventívneho účinku a takýto trest, ani nezodpovedá v dostatočnej miere morálnemu odsúdeniu konania obžalovaného spoločnosťou.

Využitie ustanovenia zákona o mimoriadnom znížení trestu v danom prípade neprimerané a neadekvátne zhovievavé, v rozpore so zásadami ukladania trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona.

V tejto súvislosti je potrebné predovšetkým poukázať na charakter páchania trestnej činnosti, keď ako švagar maloletej vo veku 13 rokov túto opakovane sexuálne zneužíva v domácnosti. Som toho názoru, že nemožno zľahčovať konanie obžalovaného tým, že u maloletej nedošlo k zmenám psychiky ako následok trestnej činnosti, ako aj nie tak intenzívnemu spôsobu ako sa to bežne v prípadoch sexuálneho zneužívania iným spôsobom v súdnej praxi vyskytuje, na čo poukázal súd v odôvodnení rozsudku.

Zhrnutím všetkých vykonaných dôkazov, okolností prípadu t.j. opakované konanie vo vzťahu k poškodenej maloletej osobe vo veku 13 rokov, prítomnosť 1 poľahčujúcej okolnosti sú práve okolnosťami, pre ktoré uložený trest je neprimerane zhovievavý a v rozpore s ust. § 34 ods. 4 Trestného zákona.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam považujem napadnutý rozsudok súdu za nesprávny, a preto navrhujem Krajskému súdu v Trenčíne, aby v zmysle § 321 ods. 1 písm. a) a písm. e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok sp. zn. 1T/51/2015 zo dňa 7.7.2015 zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom na nové prejednanie a rozhodnutie.“

Obžalovaný vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora prostredníctvom obhajcu uviedol:

„Z odvolania okresnej prokuratúry vyplýva, že táto nie je spokojná s uloženým trestom s podmiennečným odkladom za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení, pretože aj napriek tomu sa im zdá trest mierny, zhovievavý. Okresná prokuratúra ďalej spochybuje priznanie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. j) Trestného zákona, nakoľko podľa ich názoru naplnenie tejto poľahčujúcej okolnosti má vylučovať skutočnosť, že obžalovaný sa vo svojom živote dopustil 4 priestupkov na úseku dopravy a to má byť dôvodom, že pred spáchaním skutku/skutkov nevedel riadny život.

Obžalovaný A. A. sa s odvolaním podaným okresnou prokuratúrou nestotožňuje, považuje ho za nedôvodné, pričom napadnutý rozsudok okresného súdu považuje za správny, zákonný, spravodlivý a tiež aj dostačujúci na dosiahnutie účelu trestu a ochranu spoločnosti ako aj poškodenej.

Okresný súd sa pri vydávaní napadnutého rozsudku podrobne a správne vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré odôvodnili odvolaním napadnuté rozhodnutie. Okresný súd správne vyhodnotil postoj obžalovaného voči skutku/skutkom kladeným mu za vinu, jeho ospravedlnenie, vyjadrenie ľútosti a to nielen v spojitosti s jeho vyhlásením o vine na hlavnom pojednávaní. Okresný súd správne vyhodnotil aj osobu obžalovaného ako aj jeho dovtedajší život, jeho súčasný život, postoj k plneniu si povinností. Správne vyhodnotil aj jeho konanie, ktorým sa dopustil spáchania skutku ako aj skutočnosť, že toto výrazne vybočuje z obvyklých prípadov trestných činov tejto právnej kvalifikácie a tiež aj následok na osobe poškodenej, u ktorej jeho konanie nevyvolalo žiadne patologické zmeny psychiky, žiadne známky traumatizácie a úplnú absenciu neurotických symptómov, ako aj to, že aj po skutku sa s poškodenou stretával, ale jeho konanie sa už nezopakovalo.

Na základe podrobnej analýzy všetkých zistených skutočností a to jednak samostatne ako aj v ich vzájomnej súvislosti možno nepochybne konštatovať, že použitie zmierňovacieho ustanovenia v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona spolu s podmiennečným odkladom výkonu takého trestu bolo správne, dôvodné a zákonné, pričom toto nie je v rozpore s dosiahnutím účelu trestu, dosiahnutím prevýchovy obžalovaného, s individuálnou ako aj generálnou prevenciou a zároveň poskytuje dostatočnú ochranu spoločnosti ako aj poškodenej a obžalovaného v dostatočnej miere morálne odsudzuje.

Prípadný trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom by oproti v súčasnosti uloženom treste s podmiennečným odkladom dosiahnutie účelu trestu u obžalovaného viac neumocnil, nenaplnil by žiaden ďalší pozitívny efekt sledovaný účelom trestu, ale práve naopak, priniesol by iba nové negatívne dopady,

a to nie len na osobu obžalovaného, ale najmä vo vzťahu k jeho maloletým deťom, ktoré aj keď žijú z dôvodu rozvodu s matkou, sú odkázané na výživné, ktoré obžalovaný ako ich otec pravidelne v plnej výške hradí a v ich živote, výchove a vývoji plní dôležitú otcovskú rolu. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby bolo odvolanie v zmysle § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuté.“

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátora, prokurátor krajskej prokuratúry navrhol vyhovieť podanému odvolaniu, s tým že modifikoval petít dôvodov odvolania tak, že navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výrokoch o uloženom treste podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“). Obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd, ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. por., na podklade podaného odvolania na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytykaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním prokurátora napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, z obsahu odvolania prokurátora a jeho dôvodov vyplýva, že v podanom odvolaní nie sú vytykané chyby takéhoto procesného charakteru, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu ani existenciu takýchto procesných chýb, v odvolaní nevytykaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por.

Na základe preskúmania veci odvolací súd zistil, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré vyhlásenie okresný súd prijal podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Na základe tohto postupu okresný súd rozhodol napadnutým rozsudkom o vine obžalovaného, ktoré rozhodnutie o vine je nenapadnuteľné odvolaním.

Preto prieskumná povinnosť odvolacieho súdu sa v tomto prípade nemohla vzťahovať na výroky o vine obžalovaného, ale predmetom posudzovania správnosti a zákonnosti mohli byť len odvolaním prokurátora napadnuté výroky o uloženom treste obžalovanému.

Na základe preskúmania správnosti samotných odvolaním prokurátora napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody, sa senát odvolacieho súdu nestotožnil s dôvodnosťou argumentácie prokurátora, uvedenej v dôvodoch podaného odvolania.

Ako vyplýva z vyššie citovaných dôvodov podaného odvolania, prokurátor v danom prípade namietal priznanie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák., neexistenciu okolností, odôvodňujúcich aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. na prejednávany prípad a nesprávnu aplikáciu ustanovení § 34 ods. 1, 4 Tr. zák., v čom videl vady napadnutého rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por.

V súvislosti s posudzovaním vady v zmysle § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že prípadná nesprávna aplikácia ustanovení § 34 ods. 1 až 5 Tr. zák. sama osebe nezakladá dôvod pre záver o existencii vady rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. d) Tr. zák. na rozdiel od ustanovení § 34 ods. 6, 7 Tr. zák. Je tomu tak preto, že ustanovenia § 34 ods. 1 až 5 Tr. zák. hovoria len o tom, na čo má súd prihliadať pri určovaní výmery trestu v rámci ustanovenej sadzby prihliadať, avšak už nehovoria o tom, aké konkrétne dôsledky to má mať na určenie konkrétneho druhu a výmery uloženého trestu (trestov). Porušenie ustanovení § 34 ods. 1 až 5 Tr. zák. preto samo osebe môže zakladať len vadu rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Pokiaľ ide o prokurátorom namietanú správnosť priznania poľahčujúcej okolnosti obžalovanému podľa § 36 písm. j) Tr. zák., na základe preskúmania veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v tejto otázke postupoval správne a v súlade so zákonom. Pokiaľ prokurátor v odvolacích dôvodoch argumentoval so skutočnosťou, že „z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov u obžalovaného vyplývajú 4 priestupky dopravného charakteru“, toto tvrdenie sa nezakladá na pravde. Okresný súd sa dôsledne zaoberal aj touto skutočnosťou, pričom správne ustálil, že obžalovaný sa pred spáchaním skutku dopustil dvoch priestupkov na úseku cestnej premávky a to menej závažného charakteru (obžalovaný v jednom prípade nemal pri sebe potrebné doklady a jedenkrát použil mobilný telefón počas jazdy na motorovom vozidle). Aj podľa názoru odvolacieho súdu, tieto dva priestupky nie sú takého závažného charakteru, aby bolo možné vyhodnotiť osobu obžalovaného, že doposiaľ nevedol usporiadaný život.

Zároveň podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd nedostatočne vyhodnotil prístup obžalovaného k trestnému stíhaniu, keď napriek všemožnej súčinnosti obžalovaného, vrátane vyhlásenia svojej viny na hlavnom pojednávaní, ktoré vyhlásenie okresný súd prijal, nepriznal obžalovanému aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“), teda že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. V tejto súvislosti tento senát odvolacieho súdu považuje za potrebné uviesť, že v zmysle svojej ustálenej rozhodovacej praxe v otázke aplikácie uvedeného ustanovenia naďalej zotrváva na právnom názore, podľa ktorého poľahčujúca okolnosť v podobe napomáhania pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel napomáhal tým orgánom, ktoré sú na to určené, čo však neznamená, že páchatel takto musí bezpodmienečne napomáhať všetkým orgánom, ktoré sú príslušné na vykonanie jednotlivých štádií trestného stíhania v konkrétnej veci. Podľa názoru tohto senátu odvolacieho súdu platná právna úprava, rešpektujúca zásadu kontradiktórnosti a nestrannosti súdu v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, kladie ťažisko dokazovania v trestnom stíhaní na konanie pred súdom, pričom prípravné konanie v zásade slúži len na prípravu dôkazov, ktoré majú byť vykonané v konaní pred súdom, teda najmä na prípravu dôkazov, o ktoré chce prokurátor v konaní pred súdom oprieť svoje skutkové tvrdenia v obžalobe. Ak obžalovaný v konaní pred súdom podľa zákona vyhlási svoju vinu zo spáchania skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba a súd podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. takéto vyhlásenie obžalovaného prijíma s následkom, že dokazovanie v rozsahu priznaného skutku sa nebude vykonávať, primárne tým uľahčuje najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní, konkrétne v štádiu konania pred súdom tým, že prokurátor už nemusí pred súdom navrhovať a vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor na hlavnom pojednávaní už nemusí v tejto časti niesť pred súdom svoje dôkazné bremeno. V súlade s týmto názorom sú aj právne názory vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2016, sp. zn. 4 Tdo 63/2016, na obsah odôvodnenia ktorého uznesenia tento senát týmto poukazuje. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v danom prípade nesprávne aplikoval ustanovenie § 36 písm. n) Tr. zák., keď v prejednávanej veci nepriznal obžalovanému aj túto poľahčujúcu okolnosť, čo však odvolací súd nemohol napraviť z dôvodu absencie odvolania zo strany obžalovaného.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa uvedeného ustanovenia možno považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatel'a, starostlivosť páchatel'a o väčší počet osôb na neho odkázaných.

Je potrebné poukázať aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo 66/2013 zo dňa 3.12.2014, v ktorom Najvyšší súd SR, rozhodujúc o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 15. júla 2013, sp. zn. 23 To 62/2013 konštatoval, že pomery obvineného sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia - charakterizujú jeho osobu ako objektu trestu a jeho citelnosti pre neho a význam týchto pomerov sa zhodnotí vo všetkých týchto súvislostiach významných pre jeho nápravu a z toho plynúci záver musí byť zjavný, že trest uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by obvinený pociťoval podstatne citelnejšie ako iní páchatelia. Inak povedané, že by bol neprimerane prísny a súčasne, že narušenosť obvineného nie je až taká závažná, aby bolo potrebné na neho pôsobiť trestom dlhšieho trvania. V aplikačnej praxi súdov okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a

závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy obvineného. Za pomery obvineného možno zase považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností.

Pokiaľ ide o prokurátorom namietanú správnosť aplikácie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. okresným súdom na prejednávany prípad, krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že podľa jeho názoru vyššie citovaná argumentácia prokurátora v dôvodoch jeho odvolania ohľadne podmienok pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. zrejme vychádza zo súdnej praxe, ustálenej vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 40 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30.6.1990 (do účinnosti zákona č. 175/1990 Zb.). Uvedené ustanovenie umožňovalo uložiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu sadzby, ustanovenej zákonom, len pri existencii výnimočných okolností prípadu alebo pri existencii mimoriadnych pomerov páchatel'a. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že znenie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. vôbec nestanovuje, že pre uloženie (akéhokoľvek) zákonom dovoleného druhu trestu pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom by museli existovať výnimočné alebo mimoriadne okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a.

S poukazom na obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku v časti, zaoberajúcej sa dôvodmi, ktoré viedli okresný súd k aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. na prípad obžalovaného, na ktorú časť týmto odvolací súd poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, odvolací súd konštatuje, že okresný súd pri aplikácii uvedeného zákonného ustanovenia vychádzal zo skutočností, majúcich úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, správnosť ktorých skutkových zistení nenamieta ani prokurátor v dôvodoch podaného odvolania.

Odvolací súd ďalej považuje za potrebné poukázať, že samotný Trestný zákon priam prikazuje prihliadať na poľahčujúce a priťažujúce okolnosti dvakrát, a to v ustanovení § 38 ods. 2 Tr. zák. v ktorom prikazuje prihliadať na ich pomer pre potreby ustálenia trestnej sadzby (formálny význam aplikácie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností) a v ustanovení § 34 ods. 4 Tr. zák. (materiálny význam aplikácie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností). Pokiaľ teda súd pri posudzovaní možnosti aplikácie § 39 ods. 1 Tr. zák. prihliadne na materiálnu stránku zistených poľahčujúcich okolností v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák., tento postup nie je rozporný s ustanovením § 38 ods. 1 Tr. zák. (viď poukaz na rozhodnutia NS SR sp. zn. R 51/2014 ako aj R 5/2011)

Na základe uvedeného preto odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanému napadnutým rozsudkom neporušil ustanovenie Trestného zákona v zmysle § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por.

Na základe preskúmania správnosti odvolaním prokurátora napadnutých výrokov okresného súdu o uložení trestu odňatia slobody odvolací súd dospel k záveru, že uložený trest obžalovanému nevykazuje znaky neprimeranej miernosti a rozpornosti s ustanovením § 39 ods. 1 Tr. zák., pričom okresný súd odôvodnil aplikáciu tohto zmierňujúceho ustanoveniami okolnosťami, ktoré majú podklad vo výsledkoch vykonaného dokazovania. Preto sa odvolací súd nestotožnil s dôvodnosťou argumentácie prokurátora v dôvodoch jeho odvolania.

Pokiaľ ide o prokurátorom namietanú neprimeranú miernosť uloženého trestu v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1 Tr. zák., na základe preskúmania veci sa odvolací súd nestotožnil s opodstatnenosťou ani tejto odvolacej námietky prokurátora.

Hoci ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd v prejednanom prípade nemá právomoc preskúmať správnosť a zákonnosť výrokov o vine napadnutého rozsudku okresného súdu, pri posudzovaní otázok primeranosti uloženého trestu má odvolací súd právo hodnotiť vo výrokoch o vine napadnutého rozsudku ustálené skutkové okolnosti prípadu z hľadiska aplikácie ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zák.

Z tohto dôvodu odvolací súd dodáva, že okresný súd sa správne vysporiadal v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák. so všetkými okolnosťami prejednáanej trestnej veci, keď sa zaoberal aj osobou obžalovaného a jeho sklonmi k páchaniu totožnej trestnej činnosti ako aj skutočnosťou za akých okolností obžalovaný spáchal trestný čin, za čo v konečnom dôsledku správne ukladal podmienený trest odňatia slobody pod spodnú hranicu trestnej sadzby skutkovej podstaty trestného činu.

Na základe uvedeného preto odvolací súd dospel k záveru, že trest uložený obžalovanému okresným súdom napadnutým rozsudkom v danom prípade nevykazuje znaky neprimeranej miernosti v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Následne odvolací súd preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu aj z hľadiska existencie prípadných chýb, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Z tohto hľadiska odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- f) trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,
- j) bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- k) proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné,
- l) odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania,
- m) pred podaním obžaloby generálny prokurátor zrušil právoplatné rozhodnutie prokurátora po lehote uvedenej v § 364 ods. 3,
- n) bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súd rozhodol, že podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Na základe preskúmania napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu z uvedených dôvodov odvolací súd v prejednávanom prípade nezistil existenciu väd napadnutého rozsudku, uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.